

виробляється; жорсткий контроль наповнення та видатків місцевого бюджету, виконання прийнятих програм сільського розвитку районними адміністраціями та радами; участі у залучення іноземних інвестицій через міжнародні грантові програми для вирішення питань підвищення продуктивності господарювання через впровадження нових технологій, сортів, племінної справи тощо; вирішення питання розвитку своєї громади (побудови інфраструктури).

Цьому має сприяти процес децентралізації влади та об'єднання територіальних громад. Економічна самоорганізація сільського населення є важливим інструментом активізації селян, реалізації їх інтересів. Яскравим прикладом такої самоорганізації є об'єднані територіальні громади Хмельницької області, які разом з фінансовим ресурсом отримали право самостійно вирішувати проблеми своїх територій, а головне – відродили віру у власні сили, спроможність громад і кожного мешканця ініціювати розбудову свого населеного пункту.

УДК 338.24-021.4:339.137.2

АРБУЗОВА Т.В., канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЯКІСТЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ВИРІШАЛЬНИЙ ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КРАЇНИ

В глобалізованому конкурентному середовищі важливим є показник конкурентоспроможності країни. Існує велика кількість міжнародних рейтингів та оцінок рівня розвитку країн світу для порівняння економік за низкою показників, що допомагає оцінити слабкі і сильні сторони, будувати спільні державні та приватні плани для їх вирішення. Найбільш поширеними та повними є індекс глобальної конкурентоспроможності (GCI) (Україна у 2017 р. посіла 81 із 137 країн), індекс глобалізації (IG) (45 з 194), глобальний індекс миру (GPI) (154 з 163), індекс легкості ведення бізнесу (EDBI) (80 із 190), індекс економічної свободи (IEF) (166 із 180), індекс свободи преси (PFI) (102 із 180), індекс сприйняття корупції (CPI) (131 із 176), індекс розвитку людського потенціалу (HDI) (81 із 188). Всесвітній економічний форум визначає поняття конкурентоспроможності країни як сукупний ступінь розвитку і взаємодії соціальних і державних інститутів, а також інших факторів, що стосуються бізнес-середовища та різних аспектів організації.

Для оцінки конкурентоспроможності країн різними закордонними організаціями першим фактором є «Інститути», що, зокрема, у GCI належить до субіндексу «Базові вимоги», який разом з «Підсилювачами ефективності» та «Інноваціями і факторами вдосконалення» формує цей індекс. Саме державні і соціальні інститути формують бізнес-середовище, в якому діють індивіди, компанії та уряди, створюючи матеріальні цінності, отримуючи прибуток і зміцнюючи економіку. Інститути мають серйозний вплив на конкурентоспроможність в цілому, створюючи загальну ділову атмосферу в країні. Їх роль особливо важлива у формуванні механізмів розподілу матеріальних благ. Ставлення уряду до свобод у суспільстві, ступінь його корумпованості, довіра в бізнес-відносинах, бізнес-етика, рівень бюрократизму, ступінь регулювання бізнесу – деякі складові цього фактора. Позиція України в рейтингу глобальної конкурентоспроможності свідчить про руйнуючий вплив невдалого управління на розвиток бізнесу та залучення інвестицій.

Вагові значення субіндексів для країн з «перехідною економікою» (від ресурсорієнтованої до орієнтованої на ефективність), до яких відносять Україну, складає для базових вимог – 40-60%, підсилювачів ефективності – 35-50%, факторів інноваційності – 5-10% (для інноваційно-орієнтованих країн – відповідно 20%, 50%, 30%). Вага базових вимог має з розвитком зменшуватися.

Таким чином, індекси глобальної конкурентоспроможності складено так, що можна організувати роботу уряду по кожній з виділених категорій і моніторити прогрес за

допомогою існуючої методології. Щоб стати благополучною, процвітаючою і по-справжньому соціально орієнтованою, Україні потрібно адаптувати інститути, економічну політику і фактори, що визначають продуктивність найбільш конкурентоспроможних країн світу.

УДК 332.122:005.34

СТЕЛЬМАЩУК І.В., магістр

Науковий керівник – **АРБУЗОВА Т.В.**, канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

СУТНІСТЬ, СКЛАДОВІ ТА ЗАВДАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ

Організаційно-економічний механізм управління соціально-економічним розвитком регіону є механізмом взаємозв'язку організаційної структури управління, організації процесів прийняття рішень з методами, прийомами і правилами господарювання, спрямованими на його найефективніше функціонування і розвиток.

Системними складовими структури організаційно-економічного механізму управління соціально-економічним розвитком регіону є: система соціальних, економічних, екологічних. цілей і завдань з управління розвитком регіону, їх узгодження у галузевому та територіальному аспектах; організаційна система управління розвитком регіону, що передбачає формування ієрархії рівнів регіонального управління та закріплення повноважень (державні органи управління, регіональні органи управління, органи місцевого самоврядування), співпрацю у розробці, супроводі та реалізації стратегічних програм та проектів розвитку регіону; методи (адміністративні, економічні) та інструменти (затвердження норм, стандартів, санкцій, експертиза, дозволи, ліцензії, контроль-аудит, моніторинг, регіональне замовлення, бюджетування, стратегічне планування, прогнозування, встановлення цін, тарифів, процентних ставок, пільг тощо) управління соціальним та економічним розвитком регіону.

Завданнями організаційно-економічного механізму управління соціально-економічним розвитком регіону є: зростання конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості регіону; інноваційний розвиток виробничої та невиробничої бази регіону; розвиток пріоритетних галузей економіки регіону; активізація ділової активності; розвиток інституційної інфраструктури регіону тощо. Кінцевою метою управління розвитком регіону має бути зростання рівня та якості життя населення регіону, зокрема, через підвищення рівня зайнятості та стандартів соціального забезпечення, зростання обсягів валового регіонального продукту, тощо. Механізм управління соціально-економічним розвитком регіону скеровується на відповідність генеральній стратегії розвитку регіону та стратегії розвитку держави загалом, максимальне розкриття потенціалу сталого розвитку кожного регіону, усунення чи корекцію типових для кожного регіону особливостей ресурсного, соціального, економічного, історичного, екологічного характеру, що стоять на заваді формування повноцінного і збалансованого середовища життєдіяльності людини.

Таким чином, першочерговими заходами управління соціально-економічним розвитком регіону є розподіл повноважень, прав та обов'язків щодо вирішення конкретних завдань між ієрархічними рівнями управління, підкріплення наданих повноважень відповідним фінансовим забезпеченням та налагодження дієвої системи контролю якості організаційно-економічного механізму управління соціально-економічним розвитком регіону.